

Hotărârea nr. 226/2015 privind stabilirea cadrului general de implementare a măsurilor programului național de dezvoltare rurală cofinanțate din Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală și de la bugetul de stat

Având în vedere prevederile Regulamentului (UE) [nr. 1.305/2013](#) al Parlamentului European și al Consiliului din 17 decembrie 2013 privind sprijinul pentru dezvoltare rurală acordat din Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală (FEADR) și de abrogare a Regulamentului (CE) [nr. 1.698/2005](#) al Consiliului, ale Regulamentului (UE, Euratom) [nr. 966/2012](#) al Parlamentului European și al Consiliului din 25 octombrie 2012 privind normele financiare aplicabile bugetului general al Uniunii și de abrogare a Regulamentului (CE, Euratom) [nr. 1.605/2002](#) al Consiliului, ale Regulamentului (UE) [nr. 1.303/2013](#) al Parlamentului European și al Consiliului din 17 decembrie 2013 de stabilire a unor dispoziții comune privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune, Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime, precum și de stabilire a unor dispoziții generale privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime și de abrogare a Regulamentului (CE) [nr. 1.083/2006](#) al Consiliului, ale Regulamentului (UE) [nr. 1.306/2013](#) al Parlamentului european și al Consiliului din 17 decembrie 2013 privind finanțarea, gestionarea și monitorizarea politicii agricole comune și de abrogare a Regulamentelor (CEE) [nr. 352/78](#), (CE) nr. 165/94, (CE) [nr. 2.799/98](#), (CE) [nr. 814/2000](#), (CE) [nr. 1.290/2005](#) și (CE) nr. 485/2008 ale Consiliului, ale Regulamentului de punere în aplicare (UE) [nr. 809/2014](#) al Comisiei din 17 iulie 2014 de stabilire a normelor de aplicare a Regulamentului (UE) [nr. 1.306/2013](#) al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește sistemul integrat de administrare și control, măsurile de dezvoltare rurală și ecocondiționalitatea, ale Hotărârii Guvernului [nr. 1.183/2014](#) privind nominalizarea autorităților implicate în sistemul de management și control al fondurilor europene structurale și de investiții 2014-2020,

în temeiul [art. 108](#) din Constituția României, republicată, și [art. 65](#) din Regulamentul (UE) [nr. 1.305/2013](#),

Guvernul României adoptă prezenta hotărâre.

CAPITOLUL

I

Obiect și definiții

Art. 1. - Obiectul prezentei hotărâri îl constituie stabilirea cadrului general privind depunerea, evaluarea, selecția, contractarea, achizițiile publice, plata, controlul și monitorizarea, aferente proiectelor cofinanțate din Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală, denumit în continuare FEADR, și de la bugetul de stat, prin Programul Național de Dezvoltare Rurală, denumit în continuare PNDR 2014-2020, pe întreaga perioadă de implementare a programului.

Art. 2. - (1) În înțelesul prezentei hotărâri, termenii și expresiile de mai jos se definesc astfel:

a) angajament - reprezintă voința exprimată printr-un document asumat prin semnătură și ștampilă, după caz, de un solicitant al sprijinului financiar, prin care acesta se obligă să respecte condițiile generale și specifice de acordare a sprijinului pentru fiecare măsură/submăsură/pachet/variante vizată, astfel cum sunt prevăzute în fișele măsurilor din PNDR 2014-2020 și detaliate în legislația națională;

b) cheltuieli eligibile specifice - reprezintă cheltuielile privind realizarea de investiții specifice fiecărei măsurii/submăsură cuprinse în PNDR 2014-2020, care se detaliază în ghidurile solicitantului;

c) Comitet de monitorizare - reprezintă organismul responsabil cu monitorizarea și evaluarea progreselor înregistrate în implementarea PNDR 2014-2020, în direcția realizării obiectivelor acestuia, în condițiile [art. 74](#) din Regulamentul (UE) nr. 1.305/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 decembrie 2013 privind sprijinul pentru dezvoltare rurală acordat din Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală (FEADR) și de abrogare a Regulamentului (CE) [nr. 1.698/2005](#) al Consiliului, denumit în continuare regulament;

d) cheltuieli eligibile generale - reprezintă cheltuielile care se încadrează în categoria de cheltuieli eligibile comune tuturor măsurilor și acoperă, parțial sau total, costurile necesare pentru pregătirea și implementarea proiectelor finanțate din FEADR și de la bugetul de stat, în conformitate cu PNDR 2014-2020;

e) contract de finanțare sau decizia de finanțare - reprezintă documentul juridic încheiat în condițiile legii între Agenția pentru Finanțarea Investițiilor Rurale, denumită în continuare AFIR, și beneficiar, prin care se stabilesc obiectul, drepturile și obligațiile părților, durata de execuție, valoarea, plata, precum și alte dispoziții și condiții specifice, prin care se acordă asistență financiară nerambursabilă din FEADR și de la bugetul de stat, în scopul atingerii obiectivelor măsurilor cuprinse în PNDR 2014-2020;

f) costuri generale ale proiectului - reprezintă acele costuri necesare pentru pregătirea și implementarea proiectului, constând în cheltuieli pentru consultanță, proiectare, monitorizare și management, inclusiv onorariile pentru consiliere privind durabilitatea economică și de mediu, taxele pentru eliberarea certificatelor, potrivit [art. 45](#) din regulament, precum și cele privind obținerea avizelor și autorizațiilor necesare implementării proiectelor, prevăzute în legislația națională;

g) grup de acțiune locală, denumit în continuare GAL - reprezintă un parteneriat local, alcătuit din reprezentanți ai instituțiilor și autorităților publice locale, ai sectorului privat și ai societății civile, constituit potrivit prevederilor Ordonanței Guvernului [nr. 26/2000](#) cu privire la asociații și fundații, aprobată cu modificări și completări prin Legea [nr. 246/2005](#), cu modificările și completările ulterioare;

h) Ghidul solicitantului - reprezintă detalierea tehnică și financiară ce cuprinde setul de informații necesare solicitantului pentru pregătirea, derularea și implementarea proiectului, elaborat pentru fiecare măsură PNDR 2014-2020, document care se aprobă prin ordin al ministrului agriculturii și dezvoltării rurale;

i) PNDR 2014-2020 - reprezintă documentul programatic, în sensul [art. 6](#) din regulament, în care sunt prevăzute măsurile și sumele alocate României din FEADR care se aprobă de Comisia Europeană prin decizie;

j) proiect eligibil - reprezintă proiectul care îndeplinește condițiile de eligibilitate prevăzute în fișa tehnică a măsurii/submăsurii/schema de ajutor de stat/schema de minimis conform criteriilor aprobate și detaliate în manualele de proceduri și în Ghidul solicitantului;

k) Registrul debitorilor - reprezintă o bază de date unică, în format electronic, la nivelul AFIR, permanent actualizată, care asigură evidența clară a tuturor debitelor financiare înregistrate, precum și a tuturor operațiunilor efectuate în legătură cu fiecare debit în parte, respectiv recuperare, modificare, anulare;

l) schemă de ajutor de stat/ajutor exceptat - seturi de măsuri/submăsuri aferente proiectelor depuse în cadrul programului care cad sub incidența aplicării [art. 107-109](#) din [Tratatul](#) privind funcționarea Uniunii Europene;

m) schema de minimis - include măsurile/submăsurile aferente proiectelor depuse în cadrul programului ale căror cheltuieli publice sunt limitate la un nivel care nu distorsionează concurența și/sau comerțul cu statele membre și care cad sub incidența Regulamentului (UE) [nr. 1.407/2013](#) al Comisiei din 18 decembrie 2013 privind aplicarea [articolelor 107](#) și [108](#) din [Tratatul](#) privind funcționarea Uniunii Europene ajutoarelor de minimis;

n) submăsură - set de operațiuni grupate sub un cod unic alocat în cadrul unei măsuri în conformitate cu anexa I partea 5 din Regulamentul de punere în aplicare (UE) [nr. 808/2014](#) al Comisiei din 17 iulie 2014 de stabilire a normelor de aplicare a Regulamentului (UE) [nr. 1.305/2013](#) al Parlamentului European și al Consiliului privind sprijinul pentru dezvoltare rurală acordat din Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală (FEADR);

o) transfer de angajament pentru măsurile cu caracter compensatoriu - reprezintă preluarea voluntară de către cesionar a obligațiilor și drepturilor care decurg din angajamentele asumate de către cedent în legătură cu respectarea condițiilor generale și specifice, de acordare a sprijinului pentru fiecare măsură/submăsură/pachet/variantă vizată, în condițiile art. 47 din regulament.

(2) Prevederile prezentului articol se completează cu definițiile din:

a) Regulamentul (UE) [nr. 1.303/2013](#) al Parlamentului European și al Consiliului din 17 decembrie 2013 de stabilire a unor dispoziții comune privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune, Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime, precum și de stabilire a unor dispoziții generale privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime și de abrogare a Regulamentului (CE) [nr. 1.083/2006](#) al Consiliului;

b) Regulamentul (UE) [nr. 1.305/2013](#) al Parlamentului European și al Consiliului din 17 decembrie 2013 privind sprijinul pentru dezvoltare rurală acordat din Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală (FEADR) și de abrogare a Regulamentului (CE) [nr. 1.698/2005](#) al Consiliului;

c) Regulamentul (UE) [nr. 1.307/2013](#) al Parlamentului European și al Consiliului din 17 decembrie 2013 de stabilire a unor norme privind plățile directe acordate fermierilor prin scheme de sprijin în cadrul politicii agricole comune și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 637/2008 al Consiliului și a Regulamentului (CE) nr. 73/2009 al Consiliului;

d) Regulamentul (UE) [nr. 651/2014](#) al Comisiei din 17 iunie 2014 de declarare a anumitor categorii de ajutoare compatibile cu piața internă în aplicarea articolelor 107 și 108 din tratat;

e) Regulamentul de punere în aplicare (UE) [nr. 809/2014](#) al Comisiei din 17 iulie 2014 de stabilire a normelor de aplicare a Regulamentului (UE) [nr. 1.306/2013](#) al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește sistemul integrat de administrare și control, măsurile de dezvoltare rurală și ecocondiționalitatea;

f) Regulamentul (UE) [nr. 1.407/2013](#) al Comisiei din 18 decembrie 2013 privind aplicarea [articolelor 107](#) și [108](#) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene ajutoarelor de minimis;

g) Orientările Uniunii Europene privind ajutoarele de stat în sectoarele agricol și forestier și în zonele rurale pentru perioada 2014-2020 (2014/C 204/01);

h) Legea [nr. 346/2004](#) privind stimularea înființării și dezvoltării întreprinderilor mici și mijlocii, cu modificările și completările ulterioare;

i) Ordonanța de urgență a Guvernului [nr. 43/2013](#) privind unele măsuri pentru dezvoltarea și susținerea fermelor de familie și facilitarea accesului la finanțare al fermierilor, aprobată cu modificări prin Legea [nr. 289/2013](#), cu modificările și completările ulterioare;

j) Hotărârea Guvernului [nr. 28/2008](#) privind aprobarea conținutului-cadru al documentației tehnico-economice aferente investițiilor publice, precum și a structurii și metodologiei de elaborare a devizului general pentru obiective de investiții și lucrări de intervenții.

Reguli privind măsurile de investiții din PNDR 2014-2020 și subprogramul pomicol

Art. 3. - (1) Un solicitant/beneficiar, după caz, poate obține finanțare nerambursabilă din FEADR și de la bugetul de stat pentru mai multe proiecte de investiții depuse pentru măsuri/submăsuri din cadrul PNDR 2014-2020, cu îndeplinirea cumulativă a următoarelor condiții:

a) respectarea condițiilor de eligibilitate ale acestuia și a regulilor ajutoarelor de stat, respectiv a celor de minimis, după caz;

b) nu sunt create condițiile pentru a obține în mod necuvenit un avantaj, în sensul prevederilor [art. 60](#) din Regulamentul (UE) nr. 1.306/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 decembrie 2013 privind finanțarea, gestionarea și monitorizarea politicii agricole comune și de abrogare a Regulamentelor (CEE) [nr. 352/78](#), (CE) nr. 165/94, (CE) [nr. 2.799/98](#), (CE) [nr. 814/2000](#), (CE) [nr. 1.290/2005](#) și (CE) [nr. 485/2008](#) al Consiliului, în orice etapă de derulare a proiectului;

c) prezentarea dovezii cofinanțării private prin extras de cont și a blocării într-un cont special al proiectului a 50% din valoarea cofinanțării private, care se folosește numai pentru efectuarea plăților de implementare a proiectului, în cazul măsurilor care necesită contribuție privată a beneficiarului.

(2) În cazul depunerii unei solicitări pentru mai multe proiecte, solicitantul/beneficiarul, după caz, menționat la alin. (1) trebuie să dovedească existența cofinanțării private pentru proiect sau, după caz, cumulativ pentru toate proiectele.

(3) În cadrul aceleiași submăsuri, un beneficiar poate solicita finanțare pentru unul sau mai multe proiecte:

a) cu respectarea condițiilor de eligibilitate; și

b) dacă proiectele nu formează împreună un flux tehnologic.

(4) În categoria beneficiarilor eligibili "fermieri" aferenți submăsurii 4.1 "Investiții în exploatații agricole", denumită în continuare submăsura 4.1, se încadrează:

a) formele de organizare recunoscute conform Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 44/2008 privind desfășurarea activităților economice de către persoanele fizice autorizate, întreprinderile individuale și întreprinderile familiale, cu modificările și completările ulterioare;

b) persoane juridice de drept privat, altele decât cele prevăzute de Ordonanța de urgență a Guvernului [nr. 44/2008](#), cu modificările și completările ulterioare;

c) persoane juridice de drept public, respectiv institute, stațiuni și unități de cercetare-dezvoltare și didactice din domeniul agricol, definite conform legislației naționale în vigoare privind organizarea și funcționarea acestora.

Art. 4. - (1) Pentru proiectele selectate, care prevăd construcții-montaj, proiectul tehnic și toate documentele necesare pentru încheierea contractului de finanțare se depun în maximum 3 luni, respectiv în maximum 6 luni, pentru situațiile în care există contestații sau litigii privind procedura de achiziții publice pentru servicii de proiectare, de la data notificării AFIR.

(2) Prin notificarea prevăzută la alin. (1) solicitantul este informat asupra aprobării finanțării proiectului și a termenului-limită de prezentare pentru încheierea contractului de finanțare.

(3) Pentru proiectele selectate, altele decât cele prevăzute la alin. (1), documentele necesare încheierii contractelor de finanțare se depun în termenul precizat în notificarea AFIR, prin care solicitantul este informat asupra aprobării finanțării proiectului și a termenului-limită de prezentare pentru încheierea contractului de finanțare.

(4) Beneficiarii prezintă cererea pentru prima tranșă de plată și documentele justificative în termen de cel mult 6 luni de la data semnării contractului de finanțare, în cazul proiectelor pentru investiții în achiziții simple, respectiv în termen de cel mult 12 luni în cazul proiectelor pentru investiții ce presupun construcții-montaj și al proiectelor ce prevăd plantarea de specii

perene agricole și forestiere, de la data semnării contractului de finanțare. Aceste termene se pot prelungi cu cel mult 6 luni, cu plata penalităților prevăzute în contractul de finanțare.

(5) Nedepunerea cererii de plată menționate la alin. (4) are ca efect rezilierea contractului de finanțare.

(6) Condițiile, modalitatea de solicitare și acordare a avansului aferente contractului de finanțare se detaliază în Ghidul solicitantului.

(7) Pentru investițiile care prevăd construcții-montaj, proiectul tehnic de execuție va fi avizat înainte de semnarea contractului de finanțare de către AFIR.

Art. 5. - În condițiile art. 86 din regulament, la sesizarea motivată și susținută cu dovezi a unui beneficiar/contractor al unui proiect cu finanțare din FEADR, cu privire la consultantii/contractorii/beneficiarii acestuia care nu se achită de obligațiile contractuale, cu excepția cazurilor de forță majoră, AFIR/Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale, denumit în continuare MADR, în baza unui act administrativ, poate să includă și să facă publice pe site-urile AFIR/MADR, într-o secțiune distinctă, informații despre nerespectarea obligațiilor contractuale ale acestor consultanți/contractori.

Art. 6. - Categoriile de solicitanți/beneficiari ai măsurilor/submăsurilor de investiții derulate prin PNDR 2014-2020, restricționate de la finanțare, sunt, după caz:

a) beneficiarii măsurii 112 "Instalarea tinerilor fermieri" din cadrul Programului Național de Dezvoltare Rurală 2007-2013 pentru submăsura 6.1 "Sprijin pentru instalarea tinerilor fermieri" din PNDR 2014-2020;

b) solicitanții/beneficiarii, după caz, înregistrați în Registrul debitorilor AFIR, atât pentru Programul SAPARD, cât și pentru FEADR, până la achitarea integrală a datoriei față de AFIR, inclusiv a dobânzilor și majorărilor de întârziere;

c) solicitanții/beneficiarii, după caz, care au contracte de finanțare pentru proiecte nerealizate încetate din proprie inițiativă, pentru un an de la data rezilierii, iar solicitanții/beneficiarii care au contracte de finanțare încetate pentru nerespectarea obligațiilor contractuale din inițiativa AFIR, pentru 2 ani de la data rezilierii;

d) beneficiarii Programului SAPARD sau ai cofinanțării FEADR, care se află în situații litigioase cu AFIR, până la pronunțarea definitivă a instanței de judecată în litigiul dedus judecății;

e) solicitanții care s-au angajat prin declarație la depunerea cererii de finanțare că vor depune dovada cofinanțării la contractare sau că vor depune proiectul tehnic și nu prezintă documentele la data prevăzută în notificare din motive neimputabile acestora, nu vor mai putea accesa programul timp de un an de la notificare.

Art. 7. - (1) Cheltuielile privind costurile generale ale proiectului sunt eligibile dacă îndeplinesc cumulativ următoarele condiții:

a) dacă respectă prevederile art. 45 din regulament;

b) sunt prevăzute sau rezultă din aplicarea legislației în vederea obținerii de avize, acorduri și autorizații necesare implementării activităților eligibile ale operațiunii ori din cerințele minime impuse de PNDR 2014-2020;

c) sunt aferente, după caz: unor studii și/sau analize privind durabilitatea economică și de mediu, studiu de fezabilitate, proiect tehnic, document de avizare a lucrărilor de intervenție, întocmite în conformitate cu prevederile legislației în vigoare;

d) sunt necesare în procesul de achiziții publice pentru activitățile eligibile ale operațiunii;

e) sunt aferente activităților de coordonare și supervizare a execuției și recepției lucrărilor de construcții-montaj.

(2) Cheltuielile de consultanță și pentru managementul proiectului sunt eligibile dacă respectă prevederile alin. (1) și vor fi decontate proporțional cu valoarea fiecărei tranșe de plată aferente proiectului.

(3) Prin excepție de la prevederile alin. (2), cheltuielile de consultanță pentru întocmirea dosarului cererii de finanțare se pot deconta integral în cadrul primei tranșe de plată.

(4) Costurile generale ale proiectului la care se referă alin. (1) trebuie să se încadreze în maximum 10% din totalul cheltuielilor eligibile pentru proiectele care prevăd construcții-montaj și în limita a 5% pentru proiectele care prevăd investiții în achiziții, altele decât cele referitoare la construcții-montaj. Aceste cheltuieli, precum și cheltuielile de actualizare se detaliază pentru fiecare măsură în Ghidul solicitantului, iar procentul ce poate fi acordat se stabilește în funcție de tipul și de complexitatea proiectului.

(5) În cazul proiectelor care necesită acord de mediu cu studiu de impact pentru obținerea acestuia, selecția proiectelor se efectuează fără obligativitatea prezentării acordului de mediu, acesta urmând a se depune în termen de maximum 6 luni de la notificarea solicitantului privind selecția proiectului, sub sancțiunea rezilierii contractului de finanțare cu AFIR.

(6) În cazul proiectelor care necesită acord de mediu fără studiu de impact, selecția proiectelor se efectuează fără obligativitatea prezentării acordului de mediu, acesta urmând să fie prezentat în termen de maximum 3 luni de la notificarea solicitantului privind selecția proiectului, sub sancțiunea nesemnării contractului de finanțare cu AFIR.

(7) Studiile de fezabilitate, proiectele tehnice și/sau documentațiile de avizare a lucrărilor de intervenție, aferente cererilor de finanțare depuse de solicitanții publici pentru măsuri/submăsuri din PNDR 2014-2020 sau scheme de ajutor, trebuie întocmite potrivit prevederilor Hotărârii Guvernului [nr. 28/2008](#).

(8) În cazul proiectelor integrate, operațiunile respectivelor proiecte trebuie să respecte regulile specifice aplicabile fiecărei submăsuri aparținând unor măsuri diferite din PNDR 2014-2020, în mod obligatoriu una dintre măsuri fiind măsura 4 "Investiții în active fizice". Sprijinul financiar se acordă din alocarea financiară a submăsurii din care face parte operațiunea majoritară din punct de vedere financiar, potrivit precizărilor din Ghidul solicitantului.

Art. 8. - (1) Fără a aduce atingere dispozițiilor art. 7 [alin. \(4\)](#), cheltuielile necesare pentru implementarea proiectului sunt eligibile dacă:

a) sunt realizate efectiv după data semnării contractului de finanțare sau deciziei AFIR de finanțare și sunt în legătură cu îndeplinirea obiectivelor investiției/investițiilor fiecărei măsuri/submăsuri, cu excepția:

(i) cheltuielilor necesare implementării proiectelor care presupun și înființare/reconversie plantații pomicole, realizate în cadrul submăsurii 4.1a "Investiții în exploatații pomicole", denumită în continuare submăsura 4.1a; și

(ii) cheltuielilor pentru activități pregătitoare aferente sub- măsurilor 16.1 "Sprijin pentru înființarea și funcționarea grupurilor operaționale (GO), pentru dezvoltarea de noi proiecte-pilot, noi produse, practici și tehnologii în sectoarele agricol, alimentar și forestier", denumită în continuare submăsura 16.1; și

(iii) cheltuielilor pentru activități pregătitoare aferente submăsurii 16.1a "Sprijin pentru înființarea și funcționarea grupurilor operaționale (GO), pentru dezvoltarea de noi proiecte-pilot, noi produse, practici și tehnologii în sectorul pomicol", denumită în continuare submăsura 16.1a,

care pot fi efectuate după depunerea cererii de finanțare, potrivit prevederilor art. 60 alin. (2) din regulament;

b) sunt efectuate pentru realizarea investiției cu respectarea rezonabilității costurilor;

c) sunt efectuate cu respectarea prevederilor contractului de finanțare semnat cu AFIR;

d) sunt înregistrate în evidențele contabile ale beneficiarului, sunt identificabile, verificabile și sunt susținute de originalele documentelor justificative, în condițiile legii.

(2) La solicitarea AFIR, beneficiarul este obligat să furnizeze toate informațiile legate de contractori și subcontractori, potrivit cerințelor acesteia.

(3) În condițiile [art. 48](#) din Regulamentul de punere în aplicare (UE) [nr. 809/2014](#) rezonabilitatea prețurilor este asigurată, după caz, prin:

a) respectarea limitelor de prețuri din baza de date a AFIR astfel cum este prevăzută la [art. 8](#) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 41/2014 privind înființarea, organizarea și funcționarea Agenției pentru Finanțarea Investițiilor Rurale, prin reorganizarea Agenției de Plăți pentru Dezvoltare Rurală și Pescuit, aprobată prin Legea [nr. 43/2015](#);

b) respectarea procedurilor privind achizițiile publice prevăzute de Ordonanța de urgență a Guvernului [nr. 34/2006](#) privind atribuirea contractelor de achiziție publică, a contractelor de concesiune de lucrări publice și a contractelor de concesiune de servicii, aprobată cu modificări și completări prin Legea [nr. 337/2006](#), cu modificările și completările ulterioare;

c) respectarea valorilor privind cheltuielile pentru investiția de bază, potrivit prevederilor Hotărârii Guvernului [nr. 363/2010](#) privind aprobarea standardelor de cost pentru obiective de investiții finanțate din fonduri publice, cu modificările și completările ulterioare, în cazul beneficiarilor publici;

d) respectarea valorilor costurilor standard și pentru contribuția în natură, potrivit fișelor submăsurilor 4.1 "Investiții în exploatații agricole" și 4.1a "Investiții în exploatații pomicole", respectiv anexelor Subprogramului tematic pomicol din PNDR 2014-2020.

Art. 9. - (1) Activele corporale și necorporale rezultate din implementarea proiectelor finanțate potrivit măsurilor/submăsurilor PNDR 2014-2020, inclusiv prin schemele de ajutor, trebuie să fie incluse în categoria activelor proprii ale beneficiarului și să fie utilizate pentru activitatea care a beneficiat de finanțare nerambursabilă pentru minimum 5 ani de la data efectuării ultimei plăți.

(2) Contribuția publică din PNDR 2014-2020 se recuperează în condițiile [art. 71](#) din Regulamentul (UE) nr. 1.303/2013, în termen de 5 ani de la efectuarea plății finale către beneficiar.

(3) În același termen prevăzut la alin. (2) se recuperează contribuția publică aferentă oricăror cheltuieli/activități neeligibile pentru măsura/submăsura în cadrul investiției finanțate din fonduri nerambursabile.

(4) În condițiile [art. 71](#) din regulament, în cazul unei operațiuni constând în investiții în infrastructură sau producție, contribuția din PNDR 2014-2020 se recuperează dacă, în termen de 10 ani de la efectuarea plății finale către beneficiar, activitatea de producție în cauză este delocalizată în afara Uniunii Europene, cu excepția situației în care beneficiarul este un IMM, pentru care termenul de recuperare este de 7 ani. În cazul în care contribuția prin PNDR 2014-2020 ia forma unui ajutor de stat, perioada de 10 ani se înlocuiește cu termenul-limită aplicabil potrivit normelor privind ajutorul de stat.

Art. 10. - Pentru categoriile de beneficiari ai finanțării din FEADR care, după selectarea/contractarea proiectului, precum și în perioada de monitorizare, își schimbă tipul și dimensiunea întreprinderii avute la data depunerii cererii de finanțare, în sensul trecerii de la categoria de microîntreprindere la categoria de mică sau mijlocie, respectiv de la categoria întreprindere mică sau mijlocie la categoria alte întreprinderi, cheltuielile pentru finanțare rămân eligibile, cu respectarea prevederilor legale în vigoare.

Art. 11. - Cheltuielile eligibile finanțate din fonduri nerambursabile prin măsurile PNDR 2014-2020, precum și cheltuielile neeligibile sunt cele prevăzute în fișele măsurilor/submăsurilor și în schemele de ajutor și sunt descrise în Ghidul solicitantului.

Art. 12. - (1) Durata de execuție a investiției cofinanțate din FEADR este de 3 ani de la data semnării contractului de finanțare.

(2) Prin excepție de la prevederile alin. (1), durata de execuție este de 2 ani pentru investițiile în achizițiile fără leasing financiar de utilaje, instalații, echipamente și dotări noi, astfel cum sunt stabilite prin fișa măsurii/submăsurii.

(3) Durata de execuție prevăzută la alin. (1) și (2) poate fi prelungită cu maximum 6 luni, cu acordul prealabil al AFIR și cu aplicarea penalităților specifice, prevăzute în contractul de finanțare, la valoarea rămasă, cu excepția investițiilor care prevăd adaptarea la standardele europene prevăzute în legislația europeană specifică, caz în care această prelungire nu poate depăși termenul de grație legal impus pentru adaptarea la standarde.

(4) Durata de execuție prevăzută la alin. (1)-(3) se suspendă în situația în care pe parcursul implementării proiectului se impune obținerea, din motive neimputabile beneficiarului, de avize/acorduri/autorizații, după caz, pentru perioada de timp necesară obținerii acestora.

Art. 13. - (1) În condițiile legii, contractul de finanțare pentru proiectele finanțate din FEADR, precum și toate drepturile și obligațiile ce decurg din acesta nu pot face obiectul cesiunii, fără acordul expres și prealabil al AFIR.

(2) Beneficiarul finanțării din FEADR poate constitui garanții în favoarea unei instituții de credit, sub forma ipotecării investiției care face obiectul contractului de finanțare cu respectarea principiului proporționalității între valoarea investiției și cea a creditului, cu notificarea AFIR, în condițiile legii.

(3) În condițiile [art. 63](#) din regulament, plata avansului aferent contractului de finanțare este condiționată de constituirea unei garanții eliberate de o instituție financiară bancară sau nebanară înscrisă în registrul special al Băncii Naționale a României, în procent de 100% din suma avansului. Cuantumul avansului este prevăzut în contractul de finanțare încheiat între beneficiar și AFIR. Utilizarea avansului se justifică de către beneficiar pe bază de documente până la expirarea duratei de execuție a contractului prevăzut în contractul de finanțare, respectiv la ultima tranșă de plată.

(4) Garanția prevăzută la alin. (3) trebuie constituită la dispoziția AFIR pentru o perioadă de timp mai mare cu 15 zile calendaristice față de durata de execuție a contractului.

(5) Garanția prevăzută la alin. (3) este eliberată în cazul în care AFIR constată că suma cheltuielilor reale efectuate, care corespund contribuției financiare a Uniunii Europene și contribuției publice naționale pentru investiții, depășește suma avansului.

(6) Garanția prevăzută la alin. (3) poate fi prezentată de beneficiarii privați și sub formă de poliță de asigurare eliberată de o societate de asigurări, autorizată potrivit legislației în vigoare.

(7) AFIR efectuează plata avansului în contul beneficiarilor, deschis la Trezoreria Statului sau la o instituție bancară.

Art. 14. - (1) În situația neîndeplinirii obligațiilor prevăzute în contractele de finanțare, respectiv în cererile de ajutor, recuperarea sprijinului financiar se realizează în mod proporțional cu gradul de neîndeplinire a acestora.

(2) În situația în care neîndeplinirea obligațiilor contractuale afectează eligibilitatea proiectului sau condițiile de selectare pentru finanțare, recuperarea sprijinului financiar se realizează integral.

Art. 15. - (1) Ghidul solicitantului se elaborează pentru fiecare măsură și submăsură din PNDR 2014-2020, se aprobă prin ordin al ministrului agriculturii și dezvoltării rurale și se publică pe site-ul organismului de implementare a măsurii.

(2) Ghidul solicitantului specific fiecărei măsuri și submăsuri cuprinde informații detaliate privind: depunerea proiectelor, selecția, categoriile de beneficiari, costurile eligibile și neeligibile, termene-limită și condiții pentru depunerea cererilor de plată a avansului și a celor aferente tranșelor de plată, tipurile de documente, avize, autorizații sau studii, după caz, pe care solicitantii sau beneficiarii trebuie să le prezinte la organismul de implementare a măsurii din PNDR 2014-2020.

(3) Modificările Ghidului solicitantului nu vor aduce atingere sesiunii aflate în curs de derulare, cu excepția situației în care intervin modificări ale legislației europene sau naționale care impun acest lucru.

SECȚIUNEA
Reguli privind măsurile de sprijin forfetar

a

2-a

Art. 16. - (1) Sprijinul sub formă de sumă forfetară se acordă potrivit prevederilor fișelor tehnice ale submăsurilor: 6.1 "Sprijin pentru instalarea tinerilor fermieri", denumită în continuare submăsura 6.1, 6.2 "Sprijin pentru înființarea de activități neagricole în zone rurale", denumită în continuare submăsura 6.2, 6.3 "Sprijin pentru dezvoltarea fermelor mici", denumită în continuare submăsura 6.3, 9 "Înființarea grupurilor de producători în sectorul agricol", denumită în continuare submăsura 9, și 9a "Înființarea grupurilor de producători în sectorul pomicol", denumită în continuare submăsura 9a, din PNDR 2014-2020.

(2) Pentru submăsurile menționate la alin. (1), cu excepția submăsurii 6.2, potrivit fișelor tehnice din PNDR 2014-2020, valoarea economică a producției unei exploatații agricole este măsurată în valoarea producției standard, astfel cum este definită la [art. 5](#) din Regulamentul (CE) nr. 1.242/2008 al Comisiei din 8 decembrie 2008 de stabilire a unei tipologii comunitare pentru exploatații agricole. Coeficienții necesari stabilirii producției standard-S.O. se menționează în Ghidul solicitantului specific măsurilor PNDR 2014-2020 în care se aplică.

SECȚIUNEA
Criterii de selecție

a

3-a

Art. 17. - (1) Pentru măsurile din PNDR 2014-2020, cu excepția măsurilor: 10 "Agromediul și climă", denumită în continuare măsura 10, 11 "Agricultura ecologică", denumită în continuare măsura 11, 13 "Plăți pentru zone care se confruntă cu constrângeri naturale sau cu alte constrângeri specifice", denumită în continuare măsura 13, și 17 "Gestionarea riscurilor", denumită în continuare măsura 17, criteriile de selecție a proiectelor se stabilesc de către Autoritatea de management pentru PNDR cu consultarea Comitetului de monitorizare și se aprobă prin ordin al ministrului agriculturii și dezvoltării rurale.

(2) Criteriile de selecție rezultate în baza principiilor specifice fiecărei măsuri PNDR 2014-2020 respectă principiul proporționalității în raport cu prioritățile programului și cu obiectivele de etapă.

(3) Aplicarea, verificarea și punctarea criteriilor de selecție țin seama de principiul proporționalității și nediscriminării, în ceea ce privește dimensiunea operațiunii și determină ierarhizarea proiectelor, inclusiv selectarea acestora pentru finanțare.

SECȚIUNEA
Reguli privind măsurile cu caracter compensatoriu

a

4-a

Art. 18. - În derularea angajamentului asumat, beneficiarul este obligat să respecte următoarele condiții generale:

a) informează Agenția de Plăți și Intervenție pentru Agricultură, denumită în continuare APIA, privind orice modificare a suprafețelor exploatației, a pierderii sau dobândirii dreptului de utilizare a unor parcele agricole aferente angajamentelor asumate voluntar prin cererile de ajutor;

b) păstrează toate documentele aferente angajamentului pe toată perioada desfășurării acestuia, precum și în perioada de monitorizare ex-post de 3 ani, în condițiile [art. 136](#) din Regulamentul (UE, Euratom) nr. 966/2012 al Parlamentului European și al Consiliului din 25 octombrie 2012 privind normele financiare aplicabile bugetului general al Uniunii și de abrogare a Regulamentului (CE, Euratom) [nr. 1.605/2002](#) al Consiliului, și le pune la dispoziția agențiilor de plăți și a altor organisme de control abilitate;

c) permite inspectarea fermei de către reprezentanți ai organismelor abilitate, pentru efectuarea controalelor prevăzute de legislația europeană și națională specifică măsurilor cu caracter compensatoriu.

Art. 19. - În condițiile art. 47 din regulament:

a) transferul de angajament poate fi total sau parțial;

b) în cazul transferului de exploatație, transferul de angajament este total și este notificat APIA de către beneficiarii măsurilor de dezvoltare rurală în termen de maximum 15 zile de la data efectuării transferului;

c) transferul de exploatație se poate realiza oricând pe parcursul anului de cerere, până la emiterea primei decizii de plată pe suprafață. Pe parcursul unui an de cerere de plată se poate efectua un singur transfer pentru aceeași exploatație;

d) transferul de angajament se poate face numai în perioada de depunere a cererilor unice de plată pe suprafață;

e) prin excepție de la prevederile lit. d), transferul de angajament se poate face ulterior perioadei de depunere a cererilor unice pe suprafață, numai cu aplicarea penalităților de întârziere, în condițiile legii;

f) în cazul în care o suprafață aflată sub angajament face obiectul unui transfer de exploatație sau de angajament, cedentul și cesionarul sunt responsabili pentru neconformitățile săvârșite în perioada în care angajamentele asumate de aceștia au produs efecte, în condițiile legii;

g) în cazul transferului de exploatație sau al modificării dreptului de utilizare a unor parcele agricole, beneficiarul cesionar este informat de APIA, în scris, asupra posibilității transferului de angajament și a stadiului implementării angajamentului de către cedent pe suprafețele vizate de transfer, până la acel moment.

Art. 20. - (1) În cazul în care aplicarea pachetului 4 al măsurii 10 din PNDR 2014-2020 se realizează pe altă parcelă decât cea indicată în cererea unică de plată, fermierul are obligația să notifice APIA în termen de 10 zile de la înființarea culturii, dar nu mai târziu de 30 septembrie. În lipsa acestei notificări, suprafața respectivă este exclusă de la plată. Mutarea pachetului 4 poate fi aplicată doar pe o parcelă întreagă, nu pe fracțiuni de parcelă, și nu este condiționată de menținerea suprafeței inițiale a parcelei, ci doar de cea a suprafeței totale angajate.

(2) Angajamentele pentru suprafețele care la data depunerii cererii de plată se aflau în unitățile administrativ-teritoriale, denumite în continuare UAT, eligibile și au trecut în UAT neeligibile, ca urmare a actualizării Sistemului de identificare a parcelelor, denumit LPIS, acestea încetează în condițiile legii, fără recuperarea sumelor plătite fermierilor înainte de trecerea suprafețelor din UAT eligibile în UAT neeligibile.

(3) Încadrarea în zonele eligibile pentru măsurile/pachetele/variantele măsurilor 10, 11 și 13, în baza cărora au fost acordate plăți compensatorii, rămâne eligibilă indiferent de modificările intervenite în forma de organizare a UAT, cu respectarea prevederilor Legii administrației publice locale [nr. 215/2001](#), republicată, cu modificările și completările ulterioare.

Art. 21. - (1) Extinderea suprafeței parcelei aflate sub angajament, pentru angajamentele urmărite la nivel de parcelă agricolă sau a suprafeței angajate, în cazul angajamentelor urmărite la nivelul suprafeței totale angajate, este permisă cu până la 50% și cel mult 1 ha din suprafața angajată în primul an de angajament.

(2) În cazul în care suprafața aflată sub angajament crește peste limitele stabilite la alin. (1), este necesară înlocuirea angajamentului inițial cu un nou angajament, care să acopere întreaga suprafață în cauză pe o perioadă de 5 ani, începând cu anul în care angajamentul a fost înlocuit.

Art. 22. - (1) Autoritatea de management pentru PNDR și AFIR asigură implementarea măsurilor "Transfer de cunoștințe și acțiuni de informare", "Servicii de consiliere, servicii de gestionare a exploatațiilor agricole și servicii de înlocuire în cadrul exploatației" și "Asistență tehnică" cu respectarea prevederilor legale în vigoare.

(2) Implementarea proiectelor finanțate din FEADR, prevăzute la alin. (1), se realizează după cum urmează:

a) pentru măsura "Asistență tehnică" din program: prin Autoritatea de management pentru PNDR, în ceea ce privește operațiunile de asistență tehnică proprii, ale autorității competente și organismului de coordonare a agențiilor de plăți și prin AFIR, pentru operațiunile de asistență tehnică proprii acestuia și ale organismelor cărora AFIR le delegă sarcini privind unele măsuri din cadrul programului;

b) pentru măsurile "Transfer de cunoștințe și acțiuni de informare", "Servicii de consiliere, servicii de gestionare a exploatațiilor agricole și servicii de înlocuire în cadrul exploatației" din PNDR 2014-2020 - prin Autoritatea de management pentru PNDR, cu posibilitatea de delegare a implementării măsurii "Transfer de cunoștințe și acțiuni de informare", în situația în care selecția beneficiarilor constă în evaluarea și selecția proiectelor depuse în cadrul apelurilor de propuneri de proiecte.

(3) Pentru implementarea măsurilor prevăzute la alin. (1) se elaborează proceduri specifice, detaliate, care se aprobă prin ordin al ministrului agriculturii și dezvoltării rurale.

Art. 23. - (1) Pentru măsura 16 "Cooperare", sprijinul financiar se acordă potrivit prevederilor din fișa tehnică menționată în PNDR 2014-2020, detaliate în Ghidul solicitantului.

(2) Intensitatea sprijinului nerambursabil se poate majora cu 20 de puncte procentuale în cazul operațiunilor sprijinite în cadrul Parteneriatul european pentru inovare, denumit în continuare PEI, doar pentru acțiuni din cadrul proiectelor sprijinite prin submăsurile 16.1 și 16.1a, specifice submăsurilor 4.1 "Investiții în exploatații agricole", 4.1a "Investiții în exploatații pomicole", 4.2 "Investiții pentru procesarea/marketingul produselor agricole" și 4.2a "Investiții în procesarea/marketingul produselor din sectorul pomicol".

SECȚIUNEA a 6-a Reguli privind măsura 19 "Dezvoltarea locală LEADER" și Rețeaua națională de dezvoltare rurală

Art. 24. - (1) Implementarea și monitorizarea proiectelor cu finanțare din FEADR, în cadrul măsurii 19 "Dezvoltarea locală LEADER" din PNDR 2014-2020, se realizează potrivit competențelor partajate între Autoritatea de management pentru PNDR, AFIR și GAL, care se detaliază în Ghidul solicitantului.

(2) În cazul în care Strategia de dezvoltare locală, denumită în continuare SDL, nu este depusă de GAL pentru evaluare și selecție, se procedează la recuperarea sprijinului financiar acordat pentru cheltuielile de animare în cadrul submăsurii 19.1 "Sprijin pregătitor", denumită în continuare submăsura 19.1.

(3) Se admit la plată pentru rambursarea cheltuielilor aferente elaborării SDL-urilor în cadrul submăsurii 19.1 doar pentru SDL-urile declarate eligibile.

(4) Pentru proiectele de investiții finanțate în cadrul submăsurilor 19.2 "Sprijin pentru implementarea acțiunilor în cadrul strategiei de dezvoltare locală", denumită în continuare submăsura 19.2, și 19.3 "Pregătirea și implementarea activităților de cooperare ale Grupului de Acțiune Locală", denumită în continuare submăsura 19.3, se aplică regulile stabilite pentru măsurile de investiții, potrivit art. 3-15.

(5) Un solicitant poate depune și derula în același timp mai multe proiecte de servicii și investiții finanțate în cadrul submăsurilor 19.2, și 19.3, sub condiția să facă dovada existenței cofinanțării private, dacă este cazul, cumulată pentru toate proiectele, cu respectarea condițiilor

de eligibilitate ale programului, respectării regulilor ajutoarelor de minimis și dacă nu creează artificial condițiile necesare pentru a obține în mod necuvenit un avantaj, cu respectarea prevederilor legale în vigoare.

Art. 25. - (1) În perioada de derulare a PNDR 2014-2020, Autoritatea de management pentru PNDR, prin structura de specialitate, îndeplinește, în condițiile legii, rolul de Unitate de sprijin al rețelei naționale de dezvoltare rurală, denumită în continuare USR, și implementează Planul de acțiune multianual și planurile de acțiune anuale, potrivit prevederilor cadrului de reglementare european și național.

(2) Participarea și responsabilitățile AFIR pentru activitățile în cadrul USR se stabilesc, în condițiile legii, prin acord de delegare semnat între Autoritatea de management pentru PNDR și AFIR.

SECȚIUNEA

a

7-a

Reguli pentru monitorizare, evaluare, verificare și control

Art. 26. - (1) Pentru examinarea progresului înregistrat de PNDR 2014-2020, comparativ cu obiectivele propuse, instituțiile implicate în implementare desfășoară activități de monitorizare și evaluare, pe baza datelor colectate și agregate potrivit Sistemului comun de monitorizare și evaluare, prevăzut la art. 67 din regulament.

(2) Monitorizarea sprijinului acordat beneficiarilor prin scheme de ajutor de stat sau scheme de minimis se realizează distinct, potrivit regulilor specifice prevăzute în scheme.

Art. 27. - Beneficiarii măsurilor de sprijin prevăzute în PNDR 2014-2020/scheme de ajutor de stat sau de minimis și prestatorii de servicii în cadrul măsurii de asistență tehnică asigură accesul la locul de implementare a proiectelor, însoțesc echipele de control și pun la dispoziția acestora, în timp util, toate informațiile și documentele necesare solicitate, potrivit prevederilor procedurale specifice de control, corespunzătoare fiecărei instituții responsabile, cu respectarea prevederilor legale în vigoare.

SECȚIUNEA

a

8-a

Reguli financiare

Art. 28. - (1) Potrivit prevederilor art. 27 [alin. \(2\)](#) din Regulamentul (UE) nr. 1.303/2013 și ale PNDR 2014-2020, completarea contribuției financiare acordate de Uniunea Europeană din FEADR se asigură anual de la bugetul de stat.

(2) AFIR poate angaja, în condițiile legii, cheltuieli prin contractele de finanțare/cererile de ajutor numai în limita sumelor stabilite pentru fiecare măsură, conform planului financiar PNDR 2014-2020. Angajarea unor cheltuieli peste limitele stabilite prin planul financiar aferent programului se aprobă cu respectarea Legii [nr. 500/2002](#) privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare.

(3) Încheierea contractelor de finanțare de către AFIR se poate face începând cu data aprobării PNDR 2014-2020 prin decizia Comisiei Europene.

(4) Depunerea și selecția cererilor de finanțare din cadrul schemelor de ajutor de stat/ajutoare exceptate/ajutoare de minimis se poate face începând cu data aprobării PNDR 2014-2020 prin decizia Comisiei Europene și cu respectarea prevederilor [art. 107-109](#) din [Tratatul](#) privind funcționarea Uniunii Europene.

(5) Fără a aduce atingere prevederilor alin. (3), proiectele necontractate și selectate anterior deciziei Comisiei Europene de aprobare a PNDR 2014-2020 se modifică, în condițiile legii, de către beneficiari, în situațiile care impun corelarea cu fișele măsurilor din programul aprobat, cu respectarea limitelor prevăzute la art. 7 [alin. \(4\)](#) și evitarea dublei finanțări.

Art. 29. - (1) Pentru beneficiarii care primesc finanțare pentru proiectele aferente măsurilor cuprinse în PNDR 2014-2020, potrivit regulii de minimis, pe baza declarației pe propria răspundere și a verificărilor efectuate de AFIR, valoarea totală a ajutoarelor de minimis acordate unei întreprinderi unice, potrivit Regulamentului (UE) nr. 1.407/2014, nu depășește 200.000 euro pe durata a 3 ani fiscali, perioadă evaluată pe o bază continuă, astfel încât pentru fiecare nouă solicitare a unui ajutor de minimis se determină suma totală a ajutorului de minimis acordat în anul fiscal în cauză, precum și pe perioada ultimilor 2 ani fiscali.

(2) Beneficiarii care primesc finanțare pentru proiectele depuse în cadrul schemelor de ajutor de stat aferente unor submăsuri din cadrul PNDR 2014-2020 trebuie să respecte regulile de cumul specifice fiecărui tip de ajutor de stat, potrivit reglementărilor europene și naționale în vigoare.

CAPITOLUL
Dispoziții finale

III

Art. 30. - Solicitantul/Beneficiarul trebuie să depună toate diligențele pentru a lua cunoștință despre informațiile publice referitoare la măsura/submăsura PNDR 2014-2020/schema de ajutor pentru care depune proiectul.

Art. 31. - MADR și AFIR elaborează condiții și proceduri specifice de implementare pentru fiecare măsură/sub- măsură/schemă de ajutor, care se aprobă prin ordin al ministrului agriculturii și dezvoltării rurale, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I.

PRIM-MINISTRU
VICTOR-VIOREL PONTA

Contrasemnează:
Ministrul agriculturii și
dezvoltării rurale,
Daniel Constantin
Ministrul finanțelor publice,
Eugen Orlando Teodorovici
Ministrul fondurilor
europene,
Marius Nica
Ministrul energiei,
întreprinderilor mici și
mijlocii
și mediului de afaceri,
Andrei Dominic Gere
Ministrul educației și
cercetării științifice,
Sorin Mihai Cîmpeanu
p. Ministrul afacerilor
externe,
George Ciamba,
secretar de stat